

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE MARTINA LUBYOVÁT NEVEZTE KI AZ ISKOLAÜGYI MINISZTERIUM ÉLÉRE

Andrej Kiska köztársasági elnök augusztus 31-én elfogadta Peter Plavčan iskolaügyi miniszter lemondását, és a tárca irányításával 2017. szeptember 13-i hatállyal JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD. asszonyt bízta meg. Peter Plavčan augusztus utolsó hetében írta alá lemondó levelét, és juttatta el a köztársasági elnök irodájába.

AZ ISKOLAÜGYI MINISZTERIUM ÁLTAL A LEGUTÓBBI VÁLASZTÁSI IDŐSZAKBAN MEGVALÓSÍTOTT FELADATOK JEGYZÉKE

Az iskolaügyi minisztérium 2016 márciusától 2017 augusztus végéig az alábbi feladatokat teljesítette:

Az óvodák, alapiskolák és középiskolák területén

- A pedagógusok fizetésének 6%-os emelése 2016. szeptember 1-jei hatállyal és a további – rendkívüli – 6%-os fizetésemelés 2017. szeptember 1-jétől.
- A pedagógusok fizetésének rendszeres emelését célzó tervezet kormányprogramba emelése (6%-os emelés 2016-ban, 2018-ban és 2020-ban).
- Ugyancsak a kormányprogramba került az oktatásügy állami költségvetésből történő finanszírozásának 2 milliárd euróval történő emelése a 2016–2020-as választási időszakban (e tervezett összegből már 2017-ben 200 millió euróval több pénz jutott az oktatásügyre).

Az oktatásügy teljes reformját célzó koncepció kidolgozásának beindítása

- Elkészült, és a minisztérium már általános vitára is bocsájtotta a Tanuló Szlovákia c. alapidokumentumot. A minisztérium szervezésében ebbe a vitába több mint 30 szakmai csoport, társadalmi társulások és kezdeményezések, kerekasztal-társaságok, szakszervezeti szakcsoportok, az oktatásügyben dolgozó szakemberek vettek részt.

Az oktatásügy finanszírozásáról szóló törvény módosításának előkészítése és jóváhagyása

- A törvénymódosítás 2017. szeptember 1-jével lépett hatályba, és legfontosabb hozadéka az alapiskolát látogató tanulók utazási költségeihez való nagyobb arányú állami hozzájárulás biztosítása. A nemzetiségi iskolákat látogató diákok szempontjából különösen fontos, hogy az utazási költségekhez való állami hozzájárulást az iskola tanítási

nyelve szerint differenciálja. A módosítás érinti az óvodát látogató gyermekek szüleit is, ugyanis kiszélesíti azok körét, akik helyett az állam fizeti az óvodalátogatásért fizetendő illeték bizonyos részét. Az anyagilag hátrányos helyzetben lévő és a szociális segélyből élő családok helyett az óvodalátogatás teljes időtartama alatt az állam átvállalja az óvoda látogatásával kapcsolatos kiadásokat, beleértve az utazási költségeket is. A változás érinti a nyolcosztályos gimnáziumok és a konzervatóriumok diákjait is, hiszen tanulmányaik során két alkalommal számukra – az alapiskolát látogató diáktársaikhoz hasonlóan – az állam hozzájárul az iskola által szervezett mozgásfejlesztő tanfolyamok (sítanfolyam stb.) finanszírozásához.

Az iskolatörvény módosítása (2016 júniusában)

- Ez a nemzetiségileg vegyes területeken megszüntette a kisiskolákon és a kis létszámú alapiskolák alsó tagozatán az osztálynyitáshoz addig szükséges legalacsonyabb tanulói létszámot.

Az Állami Közművelődési Program 2016 szeptemberétől hatályos módosítása

Eszerint a nemzetiségi alapiskolák 1. évfolyamában öt órától nyolc órára emelkedett az anyanyelv heti óraszámja, és a 4. évfolyamban egy választható – diszponibilis – órával emelkedett a heti óraszám. A módosítás tartalmazza továbbá:

- Az extrémizmus, a radikalizmus, az erőszak elleni harc hatékonyságának fokozását, illetve megelőzése érdekében elfogadott intézkedések, valamint a pedagógusok számára kiadott módszertani kézikönyvek és az oktatásban felhasználható segédanyagok biztosítását.

■ A történelemtanárok munkájának segítését, illetve a tantárgy hatékonyabb tanítása érdekében az alapiskola felső tagozatán egy órával emelkedett a történelem heti óraszám.

■ 2016. szeptember 1-jével hatályba lépett az óvodák új nevelési programja. Ezzel egyidejűleg adta ki a minisztérium a speciális nevelést igénylő gyermekek nevelési programját is.

■ Folytatódott az óvodák és az alapiskolák kapacitásának bővítését elősegítő állami program, emellett az új tornatermek építését, valamint a meglévők felújítását, fejlesztését 2017-ben 4,9 millió euróval támogatta a minisztérium.

■ A 2016/2017-es tanévet az olvasási készségek fejlesztésének évévé nyilvánította a minisztérium. Az említett tanévben szlovákiai méretben számtalan akciót szervezett az olvasás megszerettetése és az olvasási készségek fejlesztése céljából. A legsikeresebb ilyen tartalmú akciók közül is kiemelkedett a közös meseolvasás az alapiskolák alsó tagozatán az iskolai könyvtárak nemzetközi napján 2016 októberében.

■ Lezajlott az iskolabuszok rendszerének sikeres próbatesztelése 2017 májusában és júniusában. Az iskolabusz a próbatesztelés során a Duna-csatorna túlsó oldalán rekedt négy községben (Vajka, Bodak, Doborgaz és Oroszvár) élő diákokat szállította ingyen a központi iskolába.

■ A Szlovák Nemzeti Tanács 2016 szeptemberében hagyta jóvá a művelődés támogatására létesített pénzügyi alap működését szabályozó törvény módosítását, melynek legfontosabb célja, hogy a főiskolai hallgatók és a pedagógusok kedvező feltételek között juthassanak pénzügyi kölcsönhöz.

A főiskolai képzés szintjén:

Megvalósult a főiskolai törvény teljes körű módosításának előkészítése. A módosítás célja megfelelően magas szintre emelni a szlovákiai egyetemi képzést, jelentős változásokat eszközölni az akkreditáció rendszerében és az egyetemi titulusok odaítélésében, valamint az egyetemi tudományos kutatás kiteljesítésében.

A tudomány területén:

A Szlovák Köztársaság és Oroszország közötti együttműködési egyezmény kidolgozása, mely szerint Oroszország az elkövetkező 10-15 évben 200 szlovákiai tudósjelölt számára biztosítja a 3 éves szakmai doktoranduszképzést azokban az intézményekben, amelyek atomkutatással, a nukleáris energia békés célú hasznosításával foglalkoznak.

A szlovákiai tudósok, kutatók és főiskolai hallgatók számára biztosította a nemzetközi tudományos adatbázisokba való bejutás lehetőségét. A bejutáshoz szükséges pénzügyi eszközöket az elkövetkező időszakokra is biztosította.

A kormány 2017 májusában hagyta jóvá a kutatóintézetek működéséről szóló törvényt, mely elsősorban a Szlovák Tudományos Akadémia tudományos kutatóintézetei számára teremti meg a fejlődéshez, a valóban elmélyült kutatáshoz és a vállalkozói szektorral való hatékony együttműködéshez elengedhetetlenül szükséges feltételeket.

A sport és az ifjúságról való gondoskodás területén:

A pozsonyi Nemzeti Futballstadion építéséhez szükséges feltételeket biztosította. Az érintett felek 2016 májusában írták alá a jövőre szerződés megkötéséhez szükséges kötelezettségvállalást, amely lehetővé tette az építkezés megkezdéséhez szükséges összes feltétel biztosítását. Ezek szerint a stadion kollaudációjára az egyezmények alapján 2018 szeptemberében kerülhet sor. Az illetékes Európai Bizottság ellenőrző szervei igazolták a stadion felépítéséhez nyújtandó állami támogatás jogosságát.

2017 júliusában hagyta jóvá a kormány a nemzeti jelentőségű sportinfrastruktúra kiépítését, illetve az e struktúrába sorolható már meglévő létesítmények felújítását célzó minisztériumi tervet. Ebből a pénzügyi összegből épül fel többek között az eperjesi kerékpár-stadion. Ugyancsak ebből az összegből finanszírozzák a poprádi és az iglói téli stadionok rekonstrukcióját.

A minisztérium a Youth Politics Education szakmai felkészítést biztosító nemzetközi alappal együttműködve 2016 októberében biztató kísérletként történelmi szempontból is eddig egyedülálló lehetőséget biztosított három fiatal diák, valamint a Teachfor Slovakia programot abszolvált további diákok számára, akik a Tehetségek a közigazgatásban című program keretén belül több hetes szakmai gyakorlaton vettek részt az iskolaügyi minisztériumban.

A Katedra Alapítvány tisztelettel meghív minden érdeklődőt
A XXVI. KATEDRA NAPOK RENDEZVÉNYÉRE,

melynek vezérgondolata:

„Mire van szüksége a kezdő (és nem kezdő) pedagógusnak?“

A Katedra Társaság idei fő rendezvénye ismert, sok szemszögből vizsgált és nem kevésbé megosztó kérdéssel kíván foglalkozni. Néhány évvel ezelőtt a pedagógusra váró kihívásokkal foglalkoztunk. Ezúttal a pedagógus igényeit és a vele szemben támasztott igényeket kívánjuk górcső alá venni – kiemelt figyelmet szentelve a kezdő pedagógusok helyzetének. Előadóinkat a hazai szakmaiság köréből választottuk ki. Az előadások blokkját délután pódiumvita fogja követni. Minden pedagógust, leendő pedagógust és érdeklődőt szeretettel várunk.

A rendezvény időpontja: 2017. november 24. (péntek)
A rendezvény helyszíne: Dunaszerdahely,
Bósi út 50, Legend Hotel (a termálfürdő szomszédságában)

A rendezvényen való részvétel díjtalan, azonban minden érdeklődőnek regisztrálnia kell
a marketing@liliumaurum.sk címen, 2017. november 10-ig.

A részletes program a www.katedra.sk honlapon olvasható.

VÁRJUK A JELÖLÉSEKET AZ IDEI KATEDRA-DÍJRA

A Katedra Alapítvány, Katedra Társaság és folyóirat idén is elismerésben kívánja részesíteni a szakma által legkiemelkedőbbnek ítélt pedagógust. **2017. október 31-ig** várjuk a Katedra-díjra szóló jelöléseket a katedra.tarsasag@gmail.com címre. Javasataikat rövid indoklással, laudációval kérjük alátámasztani. A díj kiosztására **2017. november 24-én**, a Katedra-napok keretén belül kerül sor.

ESSZÉÍRÓ VERSENY ÍGY LÁTOM ÉN A KITELEPÍTÉST

A Katedra folyóirat „Így látom én a kitelepítést” címmel esszéíró versenyt hirdet az alapiskolák felső tagozatos tanulói számára, melynek témája – ahogy a cím már előzetesen utal rá – az 1947-1949 között lezajlott lakosságcsere és a szlovákiai magyarok Csehországba való deportálása.

Idén emlékezünk meg a hetven éve történt tragédiáról, amelynek eredményeképp több mint százezer szlovákiai magyart telepítettek kényszerrel Magyarországra és hurcoltak el Csehországba. A ma is élő kitelepítettek – akik hetven éve javarészt gyerekek voltak még – számtalanszor beszámoltak-beszámolnak arról, miként fáradoztak azon, hogy emlékezetükben megtartsák szülőföldjük legalább néhány, számukra kedves emlékét, s idegen földön való felnőtté válásuk során ezekből az apró mozaikkockákból táplálkozott soha nem múltó igényük, hogy kapcsolatukat a szülőföldjükkel mindmáig fenntartsák.

Versenyünk témája nem a történelmi tények felsorolása és elbeszélése. Arra vagyunk inkább kíváncsiak, hogy a kitelepítettek kiállása a szülőföld mellett milyen mértékben szólítja meg a ma fiataljait; a tanulók hogyan látják és értelmezik a hetven éve történt tragédiát; van-e ki-

telepített ismerősük, rokonuk, akinek elbeszéléséből a pusztá tények ismeretén túl a haza és az otthon szeretetéről is tanultak.

Az esszék terjedelme: 1-2 oldal

Beküldési határidő: 2017. november 20.

A pályamunkákat elektronikus úton küldjük a katedra.szerkesztoseg@gmail.com címre.

Az eredmények kihirdetésének időpontja: 2017 decembere

A beérkező munkákat négytagú zsűri értékeli:

Doc. Simon Attila, PhD., a Selye János Egyetem Történelem Tanszékének tanszékvezetője, a Fórum Kisebbségkutató Intézet ügyvezető igazgatója

Mgr. Angyal László, PhD., a Katedra Történelemverseny szervezője, történelemtanár

Mgr. Presinszky Ágnes, a Katedra Történelemverseny volt gesztora, történelemtanár

Mgr. Tóth Tibor, a Katedra Földrajzverseny szervezője, történelemtanár

SZERZŐINK

Prof. ALBERT SÁNDOR, a Selye János Egyetem alapító rektora, a komáromi Felnőttképzési Intézet, Kht. igazgatója, Kassán és Paton él (albert.sandor43@gmail.com); **PaedDr. BORBÉLY DIANA, PhD.**, a dunaszerdahelyi Benedek Elek Óvoda igazgatónője, Szentmihályfán él (borbelyova.diana@gmail.com); **PaedDr. CSICSAY ALAJOS**, közíró, nyugalmazott pedagógus, a Katedra Társaság volt elnöke, Párkányban él (csicsay.alajos@gmail.com); **Mgr. HANICZKO ANNA, PhD.**, a dunaszerdahelyi Vámbéry Ármin MTNYA tanára, a Szent Erzsébet Egészségügyi és Szociális Munka Főiskola óraadója, Csallóközkürtön él (ancihaniczkova@gmail.com); **RNDr. HORVÁTH GÉZA**, nyugalmazott pedagógus, a Katedra Matematikaverseny szervezője, Zselízen él (horvath.geza@slovanet.sk); **HROMADA ATTILA**, a Freie Universität Berlin hallgatója, Berlinben él (attila.hromada@gmail.com); **Mgr. KALOCSÁNYI MÓNIKA**, a Komáromi Munka Utcai Alapiskola tanítónője, Komáromban él (kalocsanyi.m@gmail.com); **KOVÁCS LÁSZLÓ**, nyugalmazott tanár, Gellén él (kovacslaszl@gmail.com); **Mgr. LANTAI NÓRA**, a dunaszerdahelyi Neratovicei téri Magyar Tannyelvű Magán Szakközépiskola tanára, Dunaszerdahelyen él (nora.lantaiova@yahoo.com); **PaedDr. PETERNAI ZSUZSANNA, PhD.**, a Pázmány Péter Gimnázium igazgatója, az eTwinning nagykövete, Érsekújvárbán él (zuzana.paternai@gmail.com); **Mgr. SIPOS LÁSZLÓ**, a Nyitrai KFE doktorandusza, Somorján él (siposcompany@gmail.com); **SZÁSZI ZOLTÁN**, költő, író, Rimaszombatban él; **VASIK JÁNOS**, a Pátia Rádió szerkesztő-riportere, Rozsnyón él (janos.vasik@gmail.com); **STIRBER LAJOS**, nyugalmazott zenepedagógus, a komáromi Gaudium vegyes kar karnagya, a Magyar Kultúra Lovagja, Komáromban él (stirberlajos@gmail.com)